

Møte tysdag den 26. februar 2008 kl. 18

President: Sigvald Oppebøen Hansen
Dagsorden

(nr. 17):

1. Innstilling fra familie- og kulturkomiteen om lov om endringer i lov 28. august 1992 nr. 103 om pengespill m.v. (særskilt tildeling av overskot frå Norsk Tipping) (Innst. O. nr. 31 (2007-2008), jf. Ot.prp. nr. 14 (2007-2008))
2. Referat

Statsråd Trond Giske la fram 1 kgl. proposisjon (sjå under Referat).

Sak nr. 1

Innstilling fra familie- og kulturkomiteen om lov om endringer i lov 28. august 1992 nr. 103 om pengespill m.v. (særskilt tildeling av overskot frå Norsk Tipping) (Innst. O. nr. 31 (2007-2008), jf. Ot.prp. nr. 14 (2007-2008))

Presidenten: Etter ønske frå familie- og kulturkomiteen vil presidenten gjere framlegg om at taletida blir avgrensa til 40 minutt og fordelt med inntil 5 minutt til kvart parti og 5 minutt til statsråden.

Vidare vil presidenten gjere framlegg om at det blir gjeve anledning til replikkordskifte på inntil fem replikkar med svar etter innlegg frå statsråden innanfor den fordelte taletida.

Vidare blir det gjort framlegg om at dei som måtte teikne seg på talarlista utover den fordelte taletida, får ei taletid på inntil 3 minutt.

– Det blir sett på som vedteke.

Trond Lode (Sp) [18:02:51] (ordfører for saken): Det er en samlet komite som står bak dette forslaget, som innebærer en lovendring for å hjemle overgangsordning fra gjeldende hovedregel for fordeling av overskuddet fra Norsk Tipping fram til ny tippenøkkel skal tre i kraft fra 1. januar 2009.

Forslaget er en oppfølging av Stortingets tidligere vedtak om å sikre videre inntekter til de samfunnsnyttige og humanitære organisasjonene som tidligere har hatt oppstilt gevinstautomater, og som fra 1. juli 2007 fram til ny tippenøkkel trer i kraft ikke har inntekter fra verken gevinstautomater eller Norsk Tipping.

Komiteen har merket seg at siste halvår i 2007 og hele 2008 vil være en overgangsperiode der det ikke vil genereres automatinntekter fra Norsk Tipping, i påvente av oppstart av den nye typen gevinstautomater. Komiteen viser til Stortingets tidligere vedtak om å kompensere for disse organisasjonenes inntektsbortfall i denne overgangsperioden, jf. Ot.prp. nr. 44 for 2002-2003.

Komiteen viser til St.meld. nr. 39 for 2006-2007, Frivillighet for alle, der Regjeringen skisserte en overgangsmodell der disse organisasjonene vil bli tildelt til sammen 1 milliard kr ekstra i 2008 og 2009, som finansieres

ved bruk av midler fra Norsk Tippings investeringsfond.

Det vises videre til proposisjonen, der Regjeringen fremmer forslag om endring i loven slik at det i tillegg til ordinær fordeling av overskuddet fra Norsk Tipping i 2007 skal kunne foretas en særskilt tildeling til de samfunnsnyttige og humanitære organisasjonene av økningen i overskuddet fra Norsk Tipping i 2007. Foreløpige prognoser viser at dette kan tilføre organisasjonene et beløp i størrelsesorden 150 mill. kr. Samlet kompensasjon vil med dette kunne utgjøre et beløp i størrelsesorden 500 mill. kr til utbetaling i 2008. Komiteen støtter dette.

Regjeringen legger til grunn at overskuddet fra Norsk Tipping fra 2009 vil gi rom for at eksisterende overskuddsmottakere opprettholder sitt tilskudds nivå også etter innføringen av ny tippenøkkel.

Stortinget har tatt en viktig beslutning om å oppheve markedet for spilleautomater og tilføre Norsk Tipping monopol også på dette spilleområdet. Det er en riktig beslutning, med målsetting om å få plassert ut mindre aggressive spilleautomater og forhåpentligvis få mindre spilleavhengighet som følge av det. Da er det også viktig at Stortinget tar disse grepene for å dempe de økonomiske virkningene for de organisasjonene som hadde inntekter fra gevinstautomater.

Et mindretall i komiteen bestående av Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre foreslår at Stortinget skal forelegges en årlig rapport om de økonomiske forhold i Norsk Tipping. Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti ønsker ikke å bruke ressurser på dette. Vi vil heller bruke mest mulig penger på frivilligheten i dette landet og minst mulig penger på rapportskrivning. Dette er uansett informasjon som Stortinget til enhver tid kan be om, hvis situasjonen skulle kreve det. På nåværende tidspunkt kan ikke flertallet i komiteen se at dette er riktig ressursbruk.

Ulf Erik Knudsen (FrP) [18:06:48]: Som det vil fremgå av innstillingen, er Fremskrittspartiet skeptisk til å dele ut såpass stort beløp som opptil 150 mill. kr til samfunnsnyttige og humanitære organisasjoner uten at Stortinget har direkte innflytelse på hvem som får disse midlene. Vi har klart å føre relativt betydelige budsjettdebatter i denne sal om langt mindre beløp. Vi merker oss at det er et syn vi blir stående alene om.

Til det mer generelle når det gjelder Norsk Tipping, har Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre, som saksordføreren nevnte, tatt opp et forslag i innstillingen som sier at man ber om at Regjeringen skal komme til Stortinget med en årlig rapport om de økonomiske forholdene i Norsk Tipping. Jeg registrerer at saksordføreren og flertallet mener at dette er feil ressursbruk. Vi mener at Norsk Tipping er et såpass stort selskap som forvalter såpass store og viktige samfunnsinteresser at det vil være viktig for Stortinget å kikke virksomheten mer i kortene. Norsk Tipping er en betydelig samfunnsaktør og blir det også i fremtiden i enda sterkere grad, etter de monopolvedtak som er gjort i denne sal. Norsk Tipping er helt sentral for bl.a. kultursektoren vår og idrettssektoren vår,

og det er naturlig da at Stortinget ønsker å ha en hånd på rattet.

Det er heller ikke lenge siden det kom frem betydelige problemsaker når det gjaldt økonomi og ledelse i selskapet. Fra mindretallets side ønsker vi altså derfor å få en rapport om investeringer, utgifter, overskudd osv. til Stortinget årlig.

Med dette vil jeg henvise til de merknader som er i innstillingen, og ta opp det forslag som der står.

Presidenten: Representanten Ulf Erik Knudsen har teke opp det forslaget han refererte til.

Statsråd Trond Giske [18:09:24]: I 2003 ble de store organisasjonene i Norge med på en storstilt dagnad. Etter at knipsekassene til Røde Kors og Redningsselskapet måtte gi tapt for moderne elektronikk på 1990-tallet, gav automatene stadig mer dyrekjøpte penger i kassen for flere tusen norske idrettslag og organisasjoner. De sosiale problemene som oppstod i kjølvannet av automatene, var ikke akseptable for noen. Frivilligheten og Stortinget ble enige om at automatene skulle fjernes, og at de frivillige organisasjonene skulle få inntekter gjennom overskuddet fra Norsk Tipping.

Fra 1. juli 2007 ble automatene fjernet, men inntektene fra de nye spillterminalene kommer ikke for fullt før i 2010. For organisasjonene er inntektstapet alvorlig. Uten en overgangsordning vil de måtte legge ned store og viktige tilbud og gå til oppsigelser av ansatte.

Jeg setter pris på at komiteen støtter Regjeringens forslag om å foreta en særskilt tildeling i 2008 fra Norsk Tippings overskudd til organisasjoner som i 2001 hadde automatinntekter. I St.meld. nr. 39 for 2006-2007, Frivillighet for alle, antyder Regjeringen at overskuddsøkningen for Norsk Tipping fra 2006 til 2007 ville gi et beløp i størrelsesordenen 150 mill. kr til utbetaling til organisasjonene i 2008. Det kan være at dette beløpet blir enda høyere.

I 2009 vil vi etter planen kunne utbetale ytterligere 650 mill. kr til organisasjonene. Til sammen utgjør midlene fra investeringsfondet i 2008 og 2009 1 milliard kr, 1 frivillighetsmilliard. Disse midlene gjør at Kreftforeningen ikke trenger å legge ned sitt sorgarbeid, at Blindeforbundet fortsatt kan drive opplæring i blindeskrift, og at folk til sjøs fortsatt kan føle seg trygge på at redningsskøytene vil komme dem til unnsetning hvis de havner i havsnød. Det skal fastsettes særskilte retningslinjer for fordelingen av midler til de tidligere automatorganisasjonene i 2008. Departementet er allerede i gang med å utarbeide disse retningslinjene.

Komiteemedlemmene fra Kristelig Folkeparti har fremmet forslag om å tilgodese også organisasjoner som av ulike grunner ikke har hatt automatinntekter, men har ikke fått med seg resten av komiteen på dette. Jeg vil minne om at grasrotandelsordningen som regjeringspartiene har gått inn for, vil kunne komme alle samfunnsnyttige og humanitære organisasjoner til gode, også dem som ikke har hatt automatinntekter. Grasrotandelen vil gå ut på at de som spiller på Norsk Tippings spill, skal kunne velge at en andel av den innsatsen de betaler

inn, skal gå direkte til det formålet som spilleren selv velger.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre har fremmet forslag om å be Regjeringen hvert år komme til Stortinget med en rapport om de økonomiske forholdene i Norsk Tipping. Departementet vil be styret i Norsk Tipping om å foreta en gjennomgang og kostnadsanalyse av driften av selskapet ved hjelp av eksterne krefter. En slik gjennomgang er fra tid til annen fornuftig for alle selskaper og institusjoner som forvalter midler på vegne av fellesskapet, og er ikke et uttrykk for at økonomistyringen i Norsk Tipping ikke er forsvarlig, men et uttrykk for at vi ønsker en mest mulig effektiv drift av selskapet.

Presidenten: Fleire har ikkje bedt om ordet til sak nr. 1.

(Votering, sjå nedanfor)

Etter at det var ringt til votering, sa

presidenten: Odelstinget skal då votere i sak nr. 1.

Votering i sak nr. 1

Presidenten: Under debatten har Ulf Erik Knudsen på vegner av Framstegspartiet, Høgre, Kristeleg Folkeparti og Venstre sett fram eit forslag. Forslaget lyder:

«Stortinget ber Regjeringen komme til Stortinget med en årlig rapport om de økonomiske forhold i Norsk Tipping.»

Forslaget blir i samsvar med forretningsordenens § 30 fjerde ledd å sende Stortinget.

Komiteen hadde rådd Odelstinget til å gjere slikt vedtak til

lov

om endringar i lov 28. august 1992 nr. 103

om

pengespill m.v. (særskilt tildeling av overskot frå Norsk Tipping)

I

I lov 28. august 1992 nr. 103 om pengespill m.v. vert følgjande endringar gjort:

Tittelen på lova skal lyde:

Lov 28. august 1992 nr. 103 om pengespill m.v. (*pengespilloven*).

§ 10 nytt tredje ledd skal lyde:

Dersom overskuddet i 2007 er større enn overskuddet i 2006, kan økningen fordeles til samfunnsnyttige og humanitære organisasjoner av Kongen i 2008.

II

Lova trer i kraft straks.

Votering:

Tilrådinga frå komiteen blei samrøystes vedteken.

Presidenten: Det blir votert over overskrifta til lova og lova i det heile.

Votering:

Overskrifta til lova og lova i det heile blei samrøystes vedtekne.

Presidenten: Lovvedtaket vil bli sendt Lagtinget.

Sak nr. 2

Referat

1. (46) Lov om planlegging og byggesaksbehandling (plan- og bygningsloven) (plandelen) (Ot.prp. nr. 32 (2007-2008))

Samr.: Blir send energi- og miljøkomiteen.

Presidenten: Dermed er dagens kart ferdigbehandla.

Ber nokon om ordet i samsvar med forretningsordenens § 37 a før møtet blir heva? – Møtet er heva.

Møtet slutt kl. 18.20.
